

Arbejdsmedisin – mest for danske forhold

Anders Ingemann Larsen,
Jan Schmidt, Jørgen Riis Jebsen
Arbejdsmedicin i praksis, 1. utgave
Munksgaard Forlag, 2013
176 sider
Veiledende pris: 270 kroner

Denne danske boken omhandler hvordan legen møter den arbeidsmedisinske pasient og arbeidsplassen. Den omhandler prinsipper for hvorledes man gjør vurderinger av sammenhenger mellom arbeid og sykdom. Arbejdsmedisinen beskjeftiger seg ikke bare med snevre etiologiske forhold, men med alle forhold omkring arbeidet som har betydning for nåværende og framtidig helse. For å kunne gjøre det, må man bygge på naturvitenskapelige metoder om sammenhenger, men også være åpen for mer narrativ tilnærming. Arbejdsmedisineren vil jobbe med årsaker, forebygging, men også bidra med kunnskap inn i den egentlige medisinske behandling og rehabilitering. Arbejdsmedisinen dreier seg om pasienten, men også om arbeidsplassen.

Kapittelet om arbeidsmedisin i klinisk praksis er av generell karakter. Det kommer inn på definisjoner som arbeidsbetinget, arbeidsrelatert og arbeidsforverret sykdom og beskriver godt tenkningen omkring arbeidsmedisinsk utredning. Sykefravær og arbeidsfastholdelse vies endel oppmerksomhet. Mye likt det man gjør i Norge, men begrepene er andre.

Kapittelet arbeidsmedisin på arbeidsplassen omhandler arbeidsmedisin på og for ar-

beidsplassen. Vilkår legen arbeider under er viktige, bl.a. taushetsplikt, hvorvidt de ansattes deltakelse er frivillig etc. Det er et kort og greit avsnitt om prinsipper for forebygging. Arbeidsplassvurdering og arbeidsplassbesøk omtales. Det er et lite avsnitt om helseundersøkelser i relasjon til arbeidsmiljøet. Igjen er avsnittet av mer overordnet, prinsipiell karakter og med få eksempler. Lovgivning og EU-relatert lovgivning omtales kort.

Et avsnitt kalles epidemier på arbeidsplassen. Det er her tale om opphopning av sykdommer, ikke nødvendigvis smittsomme. Dette avsnittet gir flere korte eksempler og en kort veiledning på hvorledes slike clusterer kan utredes – ofte i samarbeid med epidemiologer. Kapittelet «Sundhedsfremme på arbeidsplassen» tar for seg helsefremmende tiltak i vid forstand. Det omhandler hvorledes både arbeidets innhold og organisasjon og forhold som livsstil, livssituasjon og disposisjoner samlet bidrar til helse/uhelse, og fremmer tanken om at å bedre helsen også bedrer produktiviteten. Her omtales også kort beredskap og førstehjelp.

Det siste kapittelet omtaler «Arbejdsmedisin i praksis». Det omhandler plager fra be-

vegelsesapparatet og omtaler kort så vel diagnostikk – behandling som forebygging og arbeidsdeltakelse. Det er et avsnitt om gravide i arbeid. Et avsnitt omtaler natt- og skiftarbeid. Tilpasnings- og belastningsreaksjoner relatert til arbeidet omtales relativt bredt og en protokoll for oppfølging basert på mindfulness og coping omtales.

Helt til slutt omtales eldre arbeidstakere kort.

Boka er letlest og kortfattet. Yrkessykdommer er ikke omtalt spesifikt, det har tydeligvis ikke vært forfatterens intensjon. Det gjør imidlertid nytteverdien av boka betydelig mindre for en allmennlege. Registeret er kortfattet og du vil lete forgjeves etter ord som bly, løsemidler, asbest og stråling. Boka omtaler danske forhold, og selv om mye er likt – vanskeliggjør den overføring til norske forhold. Det er anført at boka kan egne seg for medisinstudenter. Boka kan egne seg for allmennleger som vil arbeide i det arbeidsmedisinske feltet og vil oppdatere seg på arbeidsmåter og tenkning knyttet til fagområdet.

Svein Aarseth
Frysja legekontor

UTPOSTEN
– meldinger om og fra
den gode primærmedisin